

FÜGGETLEN UJSÁG

MEZŐGAZDASÁGI, SZÖVETKEZETI ÉS TÁRSADALMI KÉPES HETILAP,
GAZDASÁGI EGYESÜLETEK ORSZÁGOS SZÖVETSÉGÉNEK KÖZLÖNYE A MAGYAR NÉP SZÁMÁRA

Egészévre 6 korona
Félévre 3 korona
Negyedévre 1 korona 50 fillér
Egyenkénti ára 14 fillér.

MEGJELEN MINDEN VASÁRNAP.

Felelős szerkesztő:
SZILASSY ZOLTÁN

az Orsz. Magy. Gazd. Egyesület szerkesztő-titkára.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

BUDAPEST,

IX. ker., Üllői-út 25. szám. (Köztelek).

Ünnepelt gazdasági író.

Ritkaság számba megy nálunk, hogy egy gazdasági író ünnepeljenek, de annál jobban esik a tudat, hogy ez is megtörtént. Inkább olvassuk még a rémregényt, a gyilkosságokkal tele hazudott krajezáros lapokat, mint a tanulságos gazdasági munkát. No, de ez is máképpen lesz idővel! . . . Multhéten egy gazdasági írónak negyvenéves írói működését ünnepelték a székesfővárosban. Az érdekes férfi kinek arczképét is bemutatjuk: *Rodiczky Jenő dr.*, kinek életrajzi adatait alább adjuk:

Sippi *Rodiczky Jenő dr.*, a vas-korona-rend és Ferencz József-rend lovagja, cs. és királyi asztalnok, gazdasági akadémiai igazgató, szépiró, közgazdasági és szakíró született Arad Mácsán. 1844 február 23-án. Középiszkolai s egyetemi tanulmányait Budapesten végezte, Horton, Adácson és Oroszlámoson, mint

gazdatiszt működött. 1868-ban az «Aradi Alföld» szerkesztőségébe lépett, mint a közgazdasági rovat szerkesztője, 1869 őszén kinevezetett a magyar kormány kezelésébe átment magyaróvári

felsőbb gazdasági tanintézetbe segédtanárrá. — 1870-ben a tübingi egyetemen az államtudományokból doktorátust tett. 1873-ban a nemzetgazdaságtan és növénytermesztés rendes tanára

lett. 1883-ban a kassai gazdasági tanintézet vezetésével bízott meg. 1893-ban szolgálattételre a földmívelési miniszterumba berendeltetvén, mint szakértő, a földmívelési ügyosztályba osztatott be. Rendezte a budapesti (1873) és magyaróvári (1876) nemzetközi méhészeti kiállításokat, a felsőmagyarországi tejgazdasági kiállítást (1886) és tevékeny részt vett a bécsi (1873), valamint a párisi (1878) közkiállításokban, mely utóbbinál, mint előadó s a mezőgazdasági csoport szervezője működött. Az 1878., 1885., 1890. és 1896-iki köz és országos kiállításokon, mint zsüri- és csoportbiztos működött, valamint sok más kiállítá-

soknál is. Az 1896-iki gazdakongresszuson, mint főtitkár nagy tevékenységet fejtett ki. 1898-ban kinevezetett a kir. gyapjuminősítő intézet igazgatójává, amely hivatalt nagy odaadással vezeti.

Sippi Rodiczky Jenő dr.

MAUTHNER ÖDÖN

csász. és kir. udvari magkereskedése

BUDAPESTEN,

VI. ker., **Andrássy-ut 23. szám,**
VII., **Rottenbiller-utca 33. sz.**

Ajánl

luczernamagot, muharmagot, tarlórépamagot, piros kölesmagot, fehér kölesmagot, **BIBOR-HEREMAGOT**, pohánkát, mustármagot, lóbabot, téli borsót, téli bükkönyt, szöszös bükkönyt, (*Vicia villosa*), továbbá raffiaháncsot és rézgáliczot legelsőrendű minőségben, a legjutányosabban.

Vesz:

bármely mennyiségben biborherét és tavaszi

Kétszáznegyven katona-koporsó.

Magyarország ifjuságának színét, virágát akkor, mikor a legteljesebb munkaerejében van — besorozzák katonának. Mikor a tarlón már kiveri hajtását az őszi vadfű, megszólal a nóta a falukban, a csárdában a busuló legények ajkán.

Októbernek elsején be kell rukkolni.
Mégfujják a trombitát, lóra kell ülni.
Ne sirj kis lány, visszagyüvök még.
Visszasegít a csillagos ég.

Vajh, visszasegíti-e még, vajjon visszatérnek-e az elhagyott szalmafödeles házba, az ákáczsoros kis faluba, az elhagyott édes anyához, a munkát már alig bíró édes apához. Ki tudná azt megmondani. Maguk a besorozott legények se tudhatják, a bevonulás napján méltán azért olyan mindegyik, mintha a veszthelyre vinnék.

Ami hadseregünkben, ugy a közösnél, mint a honvédségnél még béke idejében is annyi az emberáldozat, mennyi egy középszerű háboruban sem esik. A nagy hadgyakorlatok, a forró nap hevében való marsolás sok ifju életet törnek le virágjában. De ami legjobban pusztít a katonaságnál az az öngyilkosság. Báró Fejérváry Géza honvédelmi miniszter a hét tolyamán kötelességszerűleg jelentést tett a képviselőháznak, hogy ebben az esztendőben nem kevesebb, mint kétszáznegyven magyar katona oltotta ki önkézüleg életét. Ezeket most már hiába várják haza az édes szüleik. Halálukról is csak akkor értesítik őket, mikor már elvannak hantolva, valamelyik városi temető jeltelen sírhalma alá. Valamikor dicsőség, büszkeség volt katonának lenni s a magyar fiu a haza védelmére önként csapott fel tizenkét esztendőre, ma sírhat az az édes anya, akinek sárgaszínörös mundurba kerül a gyermeke.

Es mi az oka ennek a rettenetes nagy öngyilkossági aránynak a katonaságnál? A honvédelmi miniszter azt is elmondja jelentésében. A hazavágyódás, szerelmi bubánat. A büntetéstől való félelem s gyakran a rossz bánásmód. Ennek a két utóbbi állításnak feltétlen hitelt kell adnunk. Míg azt a rettenetes emberkinzást, a kikötést elnem törülük a katonaságnál, addig mindig lesz, aki a büntetéstől való félelemből megöli magát. Hogy a rossz bánásmód miatt is nem egyszer dördül el a kaszárnyában az ifju életet kioltó fegyver, az is bizonyos.

Ennek oka azonban az, hogy azokat a feljebbvalókat, akik türehtetlenebbekké teszik az életet a katonáknál a rossz kutyaénál, nem büntetik meg elég szigoruan. Budapesten még ma is szabadon utlegeli a közhuszárokat az a gonoszlelkü szakaszvezető, akiről már az ujságok is bebizonyították, hogy öt-hat magyar fiut kergetett át a másvilágra.

Szerintünk azonban a katonai öngyilkosságoknak még más egyéb sokkal mélyebben fekvő oka is van. Ebben az országban ugyanis, ahol maga az uralkodó, a legfőbb hadur, a valóságos mintaképe a vallásosságnak, a katonaságból teljesen kiölik a vallásos érzelmeket. Azt a vallásos érzelmeket, mely hajdan a Mária-képes zászlót lobogtatva, diadalról-diadalra vezette a magyart. Azt a vallásos érzelmeket, mely erőt ad meghalni az Istenért, királyért, a hazáért. Azt a vallásos érzelmeket, mely erőt ad a szenvedéseknek, sokszor a jogtalan üldöztetéseknek is elviselésére.

Mert, hogy is ápolják mai napság nálunk a katonaságnál a vallás iránti vonzódást? Az az egy

pár katonai lelkész nem elégséges arra, hogy a lelkekbe öntse a hitnek parancsolatait. Az sem elégséges arra, hogy a katonákat sátoros ünnep alkalmával kivezényelék az istenítiszteletre. Nem elégséges különösen akkor, mikor a katonaságnál nem folyik egyéb, szinte elszakíthatatlanul, mint a lelkek eldurvításának munkája. A faluról felszakadt ifju legény nem tanul ott mást az istenkáromlásnál, a vallás kigunyolásánál, a gyermeki szeretet pellengetésre állításánál. Aki vallásos hitet visz a kaszárnyába, azt igyekeznek mielőbb lehámozni róla. Pedig aki a vallásban való hitet elveszti, az elvesztette a becsületes élethez való ragaszkodást, a lelke egyensúlyát is. Az sokszor a kisebb bántalom sulya alatt is könnyelműen, bűnös módon eldobja magát az életet. Pedig a mi hadseregünk vezérei is megtanulhatták volna már a legutóbbi háboru történetéből, hogy a vallásosság aczélozza meg még a vészek viharai, a golyóhullás közepette is az emberi lelkek bátorságát. Ott van az angol-bur háboru. A burkatona puskával és bibliával ment az ütközet tűzbe s még a golyók záporának hullása közt is bibliai zsolozsmákat énekeltek a bur vitézek. Ez adta meg nekik a bátorságot az önbizalmat egy jajszó nélkül meghalni a hazáért és a szabadságért s ez vezette száz esatában százakkora ellenség ellen fényes diadalra fegyvereiket.

Az a társadalom, amelyet a vallásos hitnek, meggyőződésnek a lelkeket átható láthatatlan szálai nem kötnek össze, szétomlik, vagy az anarchiának lesz melegágya, mint ennek példája Olaszország. Az a hadsereg, melyből az Isten iránt való tiszteletet kioltják, nem hagyja a győzelem eserkoszoruját fenni csillogó fegyvereire. Amíg a vallásos meggyőződést csak úgy fölöslegesen, szokásból ápolják, sőt legtöbbször kigunyolják a mi katonaságunknál, addig ezután a napirenden lesznek ott az öngyilkosságok. Addig sok édes anyának hullik a könnye messze idegenben, festetlen koporsóban eltemetett gyermeke emlékezetére. Addig sok menyasszony ölt-het fekete gyászt a menyasszonyi koszoru helyett. Addig szólhat még a szomorú nóta a fonókban, az őszi kikiriesesél kihajtott mezőkön, a tanyák sorain.

Fájt a szívem teutánad,
Hogy elvittek katonának!
Szemem könnye most már hullhat,
Áesoják a koporsódat,
Letesznek a sírgödörbe,
A temető arka mellé,
Édes szüléd meg a rózsád,
Lelke szakad érted ketté!

ORSZÁGGYÜLÉS.

Az e heti országgyűlésbe is beleviharoztak annak a dolognak hullámai, hogy Nessi Pál képviselőt a képviselőház megkérdezése nélkül katonai becsületbírószág elé ezitálták. A esütörtöki ülésen különben *Beöthy Akos* bizonyította be nagy derűtség közepette, hogy *Vösz József*, egyébként talmudista képviselő, nemcsak, hogy az anglus, hanem a magyar parlamenti viszonyokhoz sem ért még annyit sem, mint a tyuk az ábéczéhez.

Ezen az ülésen *Ráth Endre* fiatal szélsőbali képviselő szólott a Nessi Pál mentelmi jogának védelmére, majd *Fejérváry Géza* báró, honvédelmi minisz-

ter bizonyította, hogy bizony Nessi Pál képviselő ur olyan izgatást vitt véghez a Gotterhalte ellen Kolozsvárott, hogy az egy tartalékos katonatiszthez nem illendő. Ekközben a honvédelmi miniszter olyan kijelentésre ragadtatta magát, mely azután később óriási viharra adott okot. Azt mondta ugyanis, hogy ő a képviselőház határozatát, mely a Nessi-ügyre vonatkozott csak *előzékenységéből* hajtotta végre.

— *Kötelességből!* — Kiáltották a szélsőbalról egész helyesen, mert miniszternek, katonának, mindenkinek olyan kötelessége meghajolni az országgyűlés, mint a király akarata előtt, mert a magyar országgyűlés és király együtt uralkodnak Magyarországon fölött, ez lévén az alkotmányos állapot.

Ezt fejtette ki *Rátkay* László is és az egész Ház dörgő tapsa közt gróf *Apponyi* Albert, a képviselőház elnöke is kijelentette:

— A magyar képviselőház hatalma előtt mindeneknek, így tehát a katonai hatóságnak is meg kell hajolnia.

— Igaz! Ugy van! Zugta az egész t. Ház. A csütörtöki ülés különben azzal végződött, hogy a képviselőház nagy többséggel kimondotta, hogy a Nessi Pál esetében nem esett sérelem a képviselői mentelmi jogon.

A pénteki ülésen még *Mezőssy* Béla és *Rátkay* László tették szavá a honvédelmi miniszter kijelentését, majd zárt ülést rendeltek el, melyen kimondták, hogy ezután is délelőtt tartják a képviselőház üléseit, nem úgy mint néhány fiskális képviselő kívánta, az éjszakába benyúló esti órákban. Ugyancsak e zárt ülésen kerültek szóba az új képviselőház építése körül elkövetett egyes hibák.

Szombaton rátértek megint arra a kérdésre, hogy megadják-e a kormánynak a kormányzás lehetőségét a jövő év első négy hónapjára a költségvetés megszavazása nélkül.

Ez ellen *Tóth* János beszélt, közben igen szépen kifejtve hazafias álláspontját az ellenzéknek.

A hétfői tanácskozást egészen *Barta* Ödön beszélt ki, felsorolva annyi tücsököt-bogarat, amelyre senki sem volt kíváncsi, épp azért a hallgatóság magára is hagyta. Eppen így járt szerdán *Papp* Zoltán is, aki négy órán át szónokolt és minden türelmes embert kiszöktetett az országgyűlés ülésterméből, még *Szöll* Kálmán miniszterelnököt is, aki állítólag úgy nyilatkozott:

— Mint miniszterelnök megteszem kötelességemet, de azután arra senki sem kötelezhet, hogy *Papp* Zoltánt négy órán hallgassam.

Egy közérdekű hid kérdése.

Ha politikáról van szó, esztendőig beszélünk egy kis semmiről, míg az esztendőkre való élet- és létkérdésekről megsem emlékezünk. De ennek nem csupán az olvasó magyar az oka, hanem a lapesinálók is. A baja-báttaszéki duna-áthidalás kérdése a magyar nemzet szívének kérdése. Azon fogja kivitelű áruját, gabonáját, terményeit, marháját hamarosan és röviden a külföldre juttatni az Alföld és Tisza-Duna közének lakossága, mert ezideig vagy felkerül az áruja Pestre, vagy le kerül Zimonyhoz és kétszeres utat tett meg az áthidalás hiánya miatt. Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület legutóbbi választmányi ülésén is tárgyalta ezt a régen vajudó, de nagyfontosságú kérdést.

Reámutatott ezen fontos Dunaathidalásból az egész ország közgazdaságára irányuló előnyökre és elhatározta, hogy a Tolnamegyei Gazdasági Egyesület mozgalmát támogatja. Megnyugvással vesszük tehát tudomásul azt a megbízható helyről jövő hírt hogy a képviselőház pénzügyi bizottságának f. hó 26-án tartott ülésében *Lány* Lajos kereskedelmi miniszter azt jelentette ki, hogy a *baja-báttaszéki vasúti áthidalást sikerült bevenni a nagy államberuházási programjába*. E nagyjelentőségű kijelentés éppen most, amikor a kérdésben a közép-dunamenti lakosság megmozdult, örömmel töltheti el nemcsak az érdekelt, hanem az egész ország gazdaközönségét, hogy e régen vajudó kérdés nemsokára meg fog oldatni.

Sokat, nagyon sokat jelent ez és e hírünkkel nagyobb örömet szerzünk az érdekelt országrész lakóinak, mintha valami óriási politikai botrányról írnánk. Megint egy égető gazdasági kérdéssel elébb vagyunk.

Székelyek felsegitése.

A kivándorlási mozgalom, melyet társadalmi uton indítottak a székely nép érdekében, a kormány figyelmét a munkás székely nép nyomora felé irányította. Pár hét előtt *Darányi* miniszter is lerándult a székelyek közé. Személyesen győződött meg a bajokról ez alkalommal.

A földmívelési miniszter székelyföldi útjának eredményei máris nyilvánulnak. A miniszter a Székelyföld részletes állattenyésztési programjának megállapítása céljából kiküldötte *Pirkner* János országos állattenyésztési felügyelőt, ki *Hreblay* Emil, *Szász* István, *Lückl* Károly, *Maizner* Ernő és *Vásárhelyi* Árpád felügyelők kíséretében mult hó 26-án délelőtt érkezett Maros-Vásárhelyre, hol a kiküldöttek *Sándor* János miniszteri biztosnál tisztelegvén, nyomban értekezletre ültek össze. Az értekezleten

MEGJELENT

a Magyar Mezőgazdák Szövetkezete (Budapest, V., Alkotmány-u. 31.)

ŐSZI és TÉLI, valamint SZÜRETI árjegyzéke
Kivánatra azonnal bérmentve megküldetik

részt vettek a fentiekén kívül *Koós Mihály*, a kirendeltséghez beosztott miniszteri segédfogalmazó és dr. *Ladányi K.*, kinek föladatát a Székelyföldön föllállandó tojásgyűjtő szövetkezetek szervezése fogja képezni. Az értekezlet megállapodása folytán az első feladatot olcsó és jó szarvasmarha, juh, sertés és baromfitenyészanyag kiosztása, továbbá tej- és tojásgyűjtő szövetkezetek létesítése fogja képezni. Az értekezleten az az eszme is fölmerült, hogy Borszék vidékén egy havasi jellegű tejgazdaság állíttassék fel. Ertesülésünk szerint magyar-erdélyi szarvasmarhanyag Székely-Keresztur vidékén, juhtenyészanyag az u. n. Erdővidéken, hol a juhturógyártás és Parajd vidékén, hol a pokróczszövés bir már ma is kiváló jelentőséggel — fog kiosztatni. Valószínűleg hussértéshajták is lesznek a Székelyföldön kiosztva és pedig egyelőre Maros-Torda vármegye azon részén, mely a Kis-Küküllőmentére nyulik. Ezenkívül felállítatik minden vármegyében egy-egy minta baromfitelep; tejszövetkezetek létesítése elsősorban Nagy-Bacson és Nagy-Ajta környékén van tervbe véve. Az értekezlet befejezése után a kiküldöttek a következő napon azonnal szét is indultak, ki-ki a szakmájának megfelelő vidékre, helyszíni tanulmányozás és a kitűzött célok megvalósítása érdekében. — Az első nagyobb szabású értekezlet láthatjuk milyen gyakorlati irányba igyekszik terelni, a nagy horderejű kérdéseket; ezért reméljük is, hogy az akciónak az óhajtott eredménye minden tekintetben meglesz már a legközelebbi jövőben.

De kívánjuk, hogy a székelyek között is melőzzék a szokásos tüzes politizálást. Lássanak egyszer a dologhoz, a közgazdasági kérdésekhez, melyek az élet kétszerkettőjét teszik, mert félő, hogy a segítő jobbot, mint rendesen, eltaszítják a tultartózkodás és vezetőembereik kislátkörösége miatt. — Pokolba a politikával székely testvéreim, mert a megélhetésről van szó, ha a ruthéneknek kétmillióra rugó segélyt nyújtott az állam, a székelységnek is égető szükség a felsegélése. Munkára tehát, egyesült erővel, közös akarattal!

Kétéves katonai szolgálati idő.

Az amit a gazdasági testületek évek hosszu sora óta szorgalmaznak a kormánynál és törvényhozásnál, úgy látszik, valóra válik. Arról van ugyanis szó, hogy a hároméves katonai szolgálati idő helyett két évi szolgálati idő hozassék be. A gazdák országos testülete az országos magyar gazdasági egyesület és a vidéki gazdasági egyletek, gazdakörök évek óta sürgetik ezt a kormányzatnál, mert a gazdálkodással foglalkozó fiatalember három évi katonai szolgálati ideje alatt nemcsak elfeledi foglalkozását, hanem maga a mezőgazdaság is az egész vonalon egy évre való munkás kezét veszti.

Hiábavaló volt a gazdasági testületek kérvényezése, számos fölirata, ezzel az indokolt kérelemmel siket fülekre találtak.

Most a hét elején bejárta az egész fővárosi sajtót az a hír, hogy *Féjerváry Géza* honvédelmi miniszter midőn Bécsben kihallgatáson volt a királynál — előterjesztést tett a kétéves katonai szolgálati idő behozatala tárgyában.

Ő Felsége a király hozzájárult ohhoz, amint a lapok írják. Hogy ez mit jelent és mily nagy horderejű dolog, mennyi millió marad meg évenként az államnak a katonaság élelmezésénél, azt számokkal hirtelenében kifejezni is alig lehet. De, hogy a magyar mezőgazdaság és a magyar ipar mennyit nyer ezzel, mennyi munkáskéz érvényesül az egyes és a köz javára, azt még nehezebb volna kiszámítani. A magyar gazdasági köröknek ezen rég idő óta szorgalmazott óhajta van tehát teljesülőben, s ha valóra válik, ez újabb virág lesz abban a koszoruban, amellyel a szerves egészszé tömörült gazdatársadalom aránylag rövid idő alatt az ország javára kiérdemelt. S ez intőjel egyuttal gazdatársadalmi testületeinknek arra nézve, hogy ne csüggedjenek, hanem szívós kitartással folytassák azt a munkát, élükön a lelkes gazdavezérekkel, amely munkának a sikerétől függ ennek az országnak boldogulása. Nem az első és az utolsó sem lesz ez az eredmény, melyet a társadalom egyöntetű kívánalma alapján sikerül megegyezni. Ösztönözzön tehát még szorosabb, még egyöntetűbb munkásságra az ez alkalommal biztató siker is.

Szeszfőző tanfolyam szeszgyárvezetők részére.

A kassai m. kir. gazdasági tanintézetben tíz hétre terjedő szeszfőzői tanfolyam rendeztetik. E tanfolyam 1902-ik évi február hó 1-én veszi kezdetét és április 15-ig tart. A tanfolyam célja mezőgazdasági szeszgyárak részére szeszfőzőket gyakorlatilag és elméletileg kiképezni. E tanfolyamra felvétetnek azok, akik a magyar nyelvben jártasak; írni, olvasni és számolni tudnak és felvételi vizsgával igazolják hogy a szeszgyártás gyakorlatában kellő jártassággal bírnak. Résztvehetnek továbbá a tanfolyamon a m. kir. gazd. tanint. végzett hallgatói és a m. kir. földmives-iskolák végzett tanulói. A tanfolyamra legfeljebb 15 (tizenöt) jelentkező vehető fel; előnyben részesülnek azok, a kik gépkezelői szakvizsgát is tettek. A tanfolyam hallgatói a szeszgyárban előforduló összes munkákat végezni kötelesek; kötelesek továbbá a szeszgyártás elméletéből és a szeszadó-törvényről tartott előadásokat szorgalmasan látogatni, a szeszgyártás ellenőrzéséhez szükséges vizsgálati módszerek elsajátítása végett a laboratóriumi munkálatokban részt venni. A tanfolyam befejezésével a résztvevők gyakorlati és elméleti vizsgát tesznek, a melynek eredményéről bizonyítványt nyernek. Tandij 44 (negyvennégy) korona, laboratóriumi díj 10 (tíz) korona. A jelentkezők élelmezésük- és lakásukról sajátmaguk tartoznak gondoskodni. Szóbeli, vagy írásbeli jelentkezéseket 1903. évi január hó 20-ig elfogad a kassai m. kir. gazdasági tanintézet igazgatósága, a hol egyuttal bővebb felvilágosítást is lehet nyerni.

• SZÖVETKEZETI ÉLET •

A magyar közöny.

Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület egyik mult heti ülésében érdekes dolgot tapasztalhattak volna azok, akik kedvelői a csiklandós eseményeknek. Gróf Desseffy Aurél, Forster Géza, Jeszenszky Pál, Sierbán János — és még egy esomó munkása a magyar szövetkezeti ügynek hangoztatta, hogy a sertéskiviteli vágóhidat szövetkezeti alapon nem lehet létrehozni. Wekerle Sándor — akit pedig nem igen láttunk eddig a szövetkezeti ügy vezérharcosai közt — kelt védelmére a szövetkezeti eszmének — illetőleg magyarázta ki a dolgot — hogy t. i. nem lehet megcsinálni *mindlunk*. Magyarországon nem lehet sertéskiviteli vágóhídszövetkezetet csinálni — mert ehhez másfél millió korona értékű tüzletrész kellene — ennyit összehozni pedig — lehetetlen.

Szegény magyar haza, hát itt már nem volna nemes, kifizető hasznos vállalkozásra 750,000 forint? Oh dehogy nincs!

Milliókat dobálunk jobbra-balra — semmiségek, ostobaságokra. — Van annyi pénz itt mint a polyva. Nem vagyunk annyira koldus ország, mint a hogy szeretnék velünk elhitetni.

Mi hát az oka mégis mindennek?

Sierbán János — a tejszövetkezetek buzgó apostola mondta meg három szóban: *a magyar közöny*.

Ez volt a büne mindig a magyarnak. Az álmos tunyaság, a tenni nem akarás. Éghetett a feje fölött a ház, ő csak akkor tápázkodott fel az ágyból.

Jó az Isten, jót ad; ez volt a magyarnak a leg szájaize szerintibb közmondása mindig. Körülte Európa minden nemzete dolgozik, kapaszkodik, hogy a jövő napok gazdaságilag erősnek találják őt, — mert tiz-husz esztendő múlva nem az lesz a döntő, van-e a fokosomnak erős nyele — hanem van-e a bugyellárisomban valami. A magyar még most se arra törekszik, hogy az erszényét töltsse, hanem, hogy azt bizonyítsa: ki a legény a gáton?

Virtus — az van — de ész, okosság, életrevalóság — sajnos az nincs nálunk.

Dániában — alig van valamire való község ahol ne volna ilyen szövetkezeti alapra fektetett kiviteli vágóhid. Nem dolgozik egyik se olyan nagyban —

mint a minőre mi terveztük a magunkét, — nem is került annyiba, mint a mienk került volna egy se. Mégis mind virul és önti Dániába a pénzt. Itt is megcsinálják az egészet — egy pár ember zsebe duzzadni fog tőle — de nem lesz szövetkezés — hanem részvénytársaság — haszna is csak annak az egy-néhány részvényesnek lesz a vágóhidból; a magyar állattenyésztőknek — kell is azoknak? még nem ég a ház egészen a fejük fölött.

100 esztendő múlva aztán lesz szövetkezeti vágóhid is, addig csak aludjunk a magyar közöny — azaz beszéljünk nyíltan, a magyar élehetlenség nyugovó párnáin. Aludjunk . . .

• TÖRVÉNYKEZÉS •

A jószivü járásbíró. *Pataky* István igali járásbírónak az a büne, hogy egy szegény ördög ellen elrendelt árverést mindaddig függőben hagyott, míg az a szegény ördög ki nem fizette a tartozását. *Pataky* István, tehát emberséges volt és ezért jelentette fel őt a felperes ügyvédje. A pécsi ítélőtábla fegyelmileg rosszalásra ítélte *Pataky* Istvánt, aki már tizennyolez esztendeje szolgálja becsülettel az igazságszolgáltatást. A járásbíró ügyével mult héten a Kuria fegyelmi tanácsa is foglalkozott *Sebestyén Mihály* tanácselnök vezetésével. A Kuria nem látott vétséget a járásbíró cselekedetében s *fölmentő ítéletet* hozott, egyuttal a fölmerült költségekben az államkincstárt marasztalta el.

A ki kifog a bíróságon. Furlangos módon járt tul a bíróság eszén *Glancz Adolf* ügynök. Divatárüzlete volt a Teréz-köruton s a czég *Glancz* és *Molnár* néven szépen indult. De *Glancz* hitelbe vásárolta az egész üzleti készletét s mikor a vételárt nem tudta megfizetni, hitelezői bíróilag lefoglaltatták az üzletet. De *Glancz* gondolt egyet s a lefoglalt árut potom áron eladta és vásárolt helyette az alkalmi árusoktól selejtes portékát. Hogy a bíróság a végrehajtás kötelező napján a turpisságra rá ne jöjjön, végrehajtást kért maga ellen. A községi bíróság foganatosította a végrehajtást s így tuladott *Glancz* a másodsor vásárolt portékán is. Mikor a bírósági végrehajtó megjelent, üres volt a lefoglalt áruraktár, de a turpisságra rájönni nem volt nehéz. A rendőrségen följelentést tettek és *Glancz*ot letartóztatták.

Ösmeri ön a legujabb "KALMÁR"-rostákat,

Lóhere-mag és gabonatisztító gépeket???

Mindezek a gazda legjobb kincskereső eszközei.

Bővebb felvilágosítást ingyen és bérmentve ad KALMÁR ZS. utóda rostagyáros Hódmező-Vásárhelyen.

A bor. Kiss Sándor gazda boros fővel a koresmában fültövön legyintett valakit, amiért két heti fogházra ítélték. Az ügy megjárta minden fórumot s ma került volna a sor az ítéletki hirdetésre. Az öreg meg is jelent pontosan, de a lépései azt bizonyították, hogy Kiss Sándor gazda ismét sokat vett be a jóból.

Az elnök: Ejnye, Kiss Sándor uram, nem szégyel részeg fővel a bíróság elé jönni?

— Hát, kérem szépen, akkora uton csak kiszomjazik az ember.

Az ügyész: Hivatkozva a fogházi szabályokra, kijelentette, hogy Kiss Sándort részeg állapotban nem veheti át. A vén ember vigyorogva kacintott az ügyész felé.

— Ez már okos beszéd, akkor hazamehetek ugy-e, császári királyi törvényszék.

Az elnök: Rövid tanácskozás után kihirdette, hogy újabb terminust fognak kitűzni ebben az ügyben.

— Máskorra fogjuk beidézni, de akkor józan legyen ám.

Kiss uram meglegedetten támolygott ki:

— Osztan mégis azt mondják, hogy kárára van az embernek az ital.

Egy halálraitelt utolsó órái. Szerdán kellett volna végrehajtani a hóhérnak *Friedrich* Ferenczen, a kolozsvári levélhordó gyilkosán a halálos ítéletet. De elhalasztották a kivégzést esütörtök reggelre, mert Bali Mihály, a hóhér, lekéselt a vonatról s nem érkezett meg idején Kolozsvarra.

Volt tehát egy napja még *Friedrich* Ferencznek. Borzasztó ez az utolsó nap. Ez a *Friedrich* Ferencz nyurga, sovány asztalossegéd, aki hidegvérrel tudott lemészárolni egy levélhordót, elesábitott egy leányt, váltót hamisított s meg akart fojtani egy asszonyt és most, rémülten várta a tizenkettedik órát. Nyolcz napig tárgyalta az ügyet az esküdtbíróóság. Mikor az esküdtek vissza akartak vonulni verdikt-hozatalra, az életosztón minden erejével föltámadt benne s rekedt hangon szólt oda az esküdteknek:

— Csak halálra ne ítéljenek!

Halálra ítélték. Nem volt számára kegyelem. Azóta kétszázhuszonhárom nap mult el. Minden elmúlt nap közelebb vitte a bitóhoz, a halálhoz. Eleinte remélt, hogy hátha mégis akad valaki, aki talál mentséget az ő bűnére. De nem talált senki. A bírák sem, a király sem. Az utolsó napokban már végleg erőt vett rajta a kétségbeesés. Néha dühöngött, feléje kapott az őrzőjének, mint egy ketreczbe zárt vadállat. Durván támadt rá a királyi ügyészre, aki halált kért a fejére.

Az utolsó napokban sokat imádkozott, mikor megtudta, hogy nem kegyelmeznek. Csütörtökön reggel *Friedrich* Bali Mihály kivégezte a farkas-utcai fogház udvarán Kolozsvárt. A kivégzést semmi sem zavarta. Sőt az ítélt kérte, hogy végezzenek vele minél hamarabb.

• MI UJSÁG? •

Azon t. előfizetőinknek, kiknek előfizetése november hó 30-án lejárt mai számunkhoz az előfizetés megújítása céljából postautalványt mellékelünk, kérjük az előfizetés mielőbbi beküldését, nehogy a lap szétküldésében fennakadás álljon be.

A „Független Ujság” kiadóhivatala.

Advent. Az egyházi év véget ért; advent első vasárnapjával megkezdődött az új. A karácsonyi ünnepeket megelőző Urjövétel — adventtel kezdődik meg ez az új év, előkészítőtül, mely alatt töredelemmel s bőjttel készítjük elő sziveinket a Megváltó eljövételére. A buskomor téli időszak, a kihalt természet, a hosszú, sötét éjszakák méltó kifejezői a bűn sötétjében tévelgő s a világosságért epedő emberiség lelki állapotának. Az egyház a négy hét alatt szerda és péntek napokon szigorú böjtöt rendel, a zajos mulatságokat, ünnepélyes menyegzőket tiltja, bünbánatra hív fel mindenkit s töredelem jeléül a templomban violaszínű egyházi ruhákat használ. S az egész időszakon át a bold. szűz Mária tiszteletére kora hajnalban ünnepélyes szentmise, a „*Rorate*” tartatik: anyaszentegyházunknak e legkedvesebb, legszivhezszóbb ájtatossága. A vásárnapi nappal a templomokban megkezdődtek a Roráték s megkezdődnek nem sokára népünknek kedves misztériumai is: a pásztorjátékok s a „*betlehemjárások*.” Így várja az egyház s így várják a katolikus hívők a világ Megváltójának születését.

Nessi a katonai becsületbíróóság előtt. Most, hogy a Nessi-vita lezajlott a Házban, újra megmozdul a katonai apparátus. Független tartották ezt az ügyet, a míg a vita tartott, de most, hogy a Ház meghozta a határozatát, Nessi Pál megkapta a katonai becsületügyi hatóságtól az idézést. — Már a vita folyamán többen azt a tanácsot adták Nessi Pálnak, hogy ne vesse magát alá a katonai hatóság zaklatásának, hanem eselekedjék demonstrative és küldje vissza arany kardbojtját a katonaságnak. Nessi nem fogadta meg ezt a tanácsot, hanem bevárta a becsületügyi hatóság ítéletét.

Anarkista a bolgár fejedelem parkjában. A euginográdi parkban letartóztattak egy fiatal embert, a kinek az volt a szándéka, hogy megölje Ferdinánd fejedelemet. Csütörtökön délután a fejedelem a parkban sétált szárnysegédével, Markov ezredessel. E közben az uton egy zsebtükröt és egy levelet találtak, amelynek ez a tartalma:

Királyi fenség! Azért jöttem, hogy megöljem, de a mikor megláttam gyermekeit, megbántam szándékomat. Fegyveremet a tengerbe dobtam s elrejtöttem a parkban. *Egy anarkista.*

A fejedelem átkutatta a szárnysegéddel a parkot és csakhamar ráakadtak a levél írójára, aki szóval is megerősítette a levélben írottakat. Elmondta, hogy *Kanseev* a neve, huszonkét éves s a rasgrádi gimnázium volt növendéke. Természetesen letartóztatták.

Magyar munkások balesete Amerikában. Halálos szerencsétlenség áldozata lett Stonegában nyolcz idegenbe vándorolt magyar ember. A szerencsétlenség Doktor János házában történt, ahol vasárnap reggel együtt iddögáltak és pipáztak a magyar munkások. Iddögálásközben Péter Aron pipára gyújtott s egy szikra a szobában lévő lőporshordóba szállt, amelyben lőpor volt fölhalmozva. A lőpor fölrobbant, a ház meggyulladt s Dobos Pál, Doktor István, Huszár József, Huszár Mihály és Laczó Lajos a lángokban veszték. Doktor Józsefet és Péter Aront a robbanás ereje kivetette az ablakon, de ezek is menten szörnyethaltak. A házigazdának és családjának nem történt baja. A robbanás áldozatait másnap temették el nagy részvét mellett.

A szeptesi püspök a kis emberekért. Szmrecsányi Pál szeptesi püspök, mint Iglórol jelentik, 1000 koronás alapítvánnyal belépett a gazdasági munkások segítőpénztárába alapító tagul és körlevélben hívta fel papságát, hogy ez emberbaráti intézménybe a falu népét is sorakoztassák.

Szerencsétlenség egy fonóban. Beregszászon a múlt héten egy parasztgazda házában, ahol a szobában kendert szárítottak, vigyázatlanság következtében a kályhából kipattant egy szikra, a kendert felgyújtotta és Tóvis István három kis gyermeke súlyos égési sebeket szenvedett. A gyorsan érkező segélynek sikerült a gyermekeket a tűzből kimenteni és most a kórházban ápolják őket, de életben maradásukhoz kevés a remény.

Az ebdüh áldozata. Gyertyámos torontálmegyei községben borzalmas véget ért Gajda Mátyás ténészpásztor, aki Buczó János gazdánál volt alkalmazva. Gajdát ugyanis megharapta nemrégiben Buczó János kutyája. A kutya veszett volt s mikor Gajda az előjárósághoz akart segítségért fordulni, Buczó mindenféle kellemetlenséggel ijesztve lebeszélte arról, hogy az előjáróság segítségével a Pasteur-Intézetbe menjen. A szerencsétlen ember ilyen körülmények között nem kerülhette ki végzetét s a minap kitört rajta a víziszony, amelybe természetesen iszonyu kínok között belehalt. A hatóság a lelkiismeretlen gazda ellen megindította a vizsgálatot.

Véres szerelmi dráma játszódott le múlt héten Bodajkon. Ugyanis Gulyás Imre ottani kovácslegény szerelmes volt Zsigmond Zsófia 20 éves leányba és hosszabb idő óta szerelmi ajánlatokkal ostromolta. A szemrevaló leány azonban nem huzódott a legényhez. Csábos szavaira nem hallgatott, sőt azokat komolyan sem vette. E miatt a legény szörnyen el volt keseredve és mikor múlt hó 24-én a leányt újból fölkeresve, azt átkarolta és ajánlatait megismételte, a leány őt pedig csak kinevette, szó nélkül kihuzott a zsebéből egy hatlövetű revolvert és leányt hasba lötte. Azután maga ellen fordította a fegyvert és lött. A löveg azonban csak bal vállát horzsolta. Mikor pedig a leányt vértől borítva összerogyni látta, eldobta a revolvert és menekült. Gulyás egész napon át az erdőben bolyongott, míg végre öngyilkossági szándékból a bodajki állomástól mintegy 1000 lépésnyire a robogó vonat elé vetette magát. A vonat kerekei mindkét alsó lábszárát a bokán felül összeroncolták. Éjjel 11 órakor akadtak rá a esendőrök, kik csakhamar intézkedtek, hogy a szerencsétlen legény orvosi segélyben részesíttessék. Bodajk község előjárósága még akkor éjjel beszállította a székesfehérvári Szent-György nevű közkórházba, hol mindkét lábát amputálták. Gulyás meghalt, Zsigmond Zsófia felgyógyulásához meg szinte kevés a remény.

Tyukhust enni jó. Az álmoskönyv hiteles igazmondása szerint: *tyukhust enni még álomban is jó.* Ezt az álmos igazságot követték, de megis czáfolták Takács János nádasladányi lakos udvarán, a honnan múlt hó 22-én nem kevesebb, mint 11 tyukot loptak el. A tolvajoknál eddig bevált az álmoskönyv jóslata, a vége azonban keserű lett. A esendőrség ugyanis megindította a nyomozást s megállapította, hogy a tyukhusra Antal Lidi és Szigeti Lujza öregszőlőhegyi hajadonoknak fáj a foguk s hogy néha nem jó tyukhust enni, arról a járásbiróság előtt fognak meggyőződni.

Tolvaj a ládában. Krausz Nándor szénkihordót a minap az Arbocz-utca 4-ik szám alatt lévő lakásán meglátogatta egy régi ismerőse, Kerekes Károly nap-számos és éjjeli szállást kért tőle. Krausz szívesen teljesítette kérését. Hajnalban azután észrevette, hogy vendége eltűnt. Rosszat sejtve pénze után nézett. Konstatálta, hogy a fiókjából 172 korona hiányzik, amely pénz a Guttman-czégé volt. Nyomban rendőrt hivatott, akivel átkutatták a házat. A tolvajt meg is találták a lépcsőházban egy ládába bujva. A pénz is nála volt. Kerekest letartóztatták.

Végrehajtó a cigánynál.

Végrehajtó: Hát éppen semmi sincs?

Cigány: De van kérem alásan. Egy galambom.

Végrehajtó: (Irja.) Egy galamb. Hány éves?

Cigány: Közsel ván az ötvenhezs.

Végrehajtó: Hol van az a galamb? . . .

Cigány: Ott kukueskál ki ázs árány kálitkából. Most főzsi ázs ebidet. Hogy á Devla rugja meg, esákhogy elvisik á nyákámról.

A *Pesti Hengermalom-Társaság* mai hirdetésére felhívjuk t. olvasóink figyelmét.

Jenes Vilmos gyógyszerész mai számunkban megjelent hirdetésére olvasóink figyelmét bátorodunk felhívni.

JENCSE-féle

Magyar Restitutios-Fluid

lovak és szarvasmarháknak.

Gazdaságban nélkülözhetetlen.

Az állatok izomerejét fokozza, kitértővé, erőssé teszi; megátolja a lábak merev benuulását, az intágulást s az ugynevezett pókosodást.

— **Ára 2 korona.** —

Postán 2-60 korona beküldése után bérmentve küldi:

JENCS VILMOS gyógy-szertára

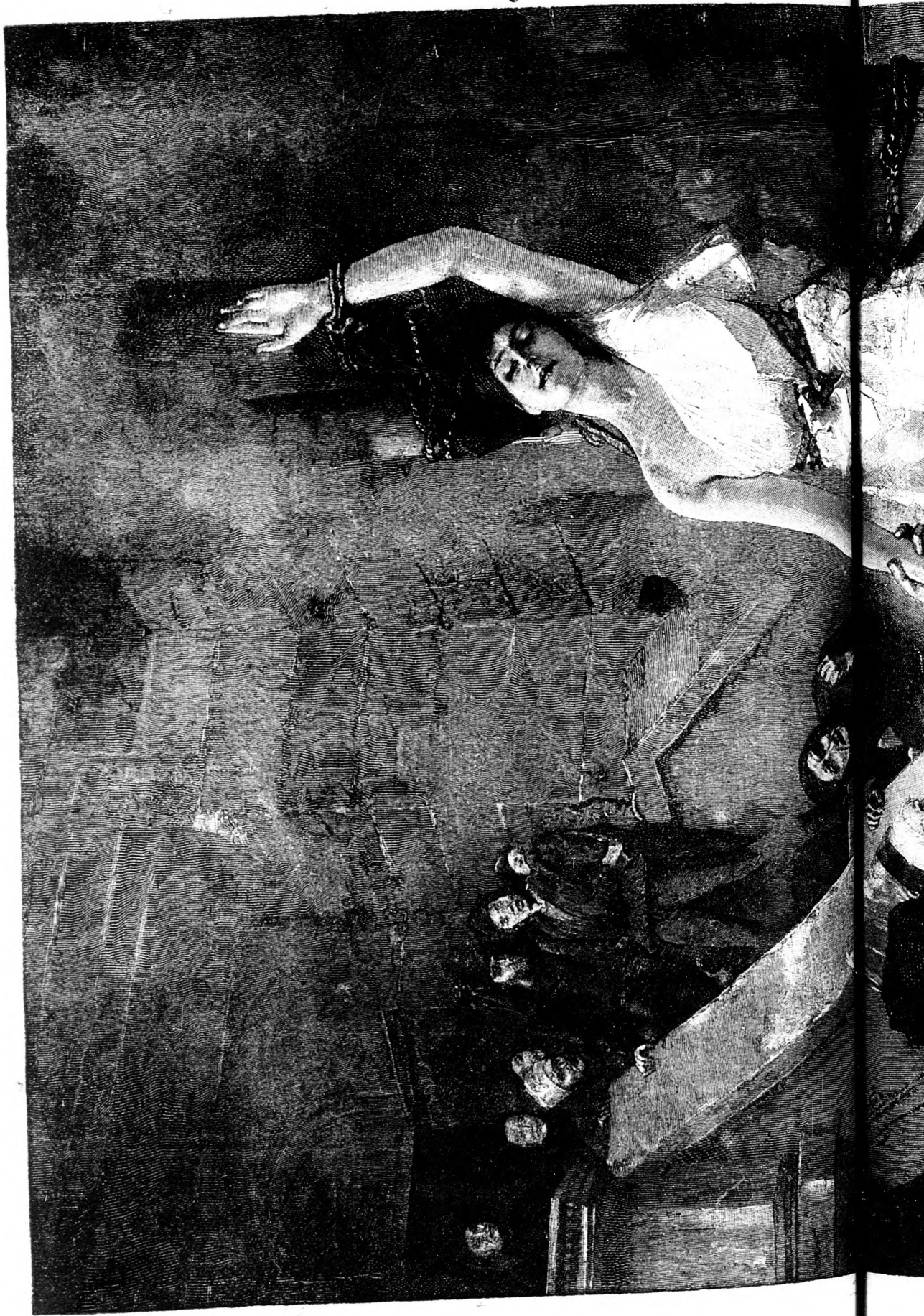
Budapest, II. ker., Széna-tér I. sz.

Főraktár:

Dr. Eöser, Nádor^o gyógyszerlárában

Budapest, VI., Váci-körút 17.

..... Boszorkányüldözés a középkorban.

• GAZDASÁGI DOLGOK •

A hasas tehén gondozása.

Igen fontos dolog a hasas tehén gondozása, hogy ne érje az. semmi olyan külbehatás, mely elvetélést okozhat. Ha a tehén nyáron legel, úgy ott szabad tetszése szerint mozoghat, így nem sok gondozás kell annak, míg ha istállón tartjuk azt, úgy jó bánásmódot, jó takarmányozást igényel, mert nemcsak magát kell táplálnia, hanem a fejlődő magzatot is jól kell, hogy fejlessze. Sok gazda igazza is tehenet és ez semmi esetre sem káros, sőt inkább javára van a mérsékelt használat, mert így jobban fog enni, nem petyhül, nem puhul el a szervezet, edzetebb lesz minden szerve és tapasztalatból tudjuk, hogy sokkal könnyebben ellik meg a jármozott tehén, mint egy elpuhult, elhízott. Ügyelni kell azonban, hogy a vemhesség 2 utolsó hónapjában meg ne erőltessük a tehenet, a szekér rúdja vagy a tézsla ne nyomja meg, ne üsse meg a hasát, mert könnyen elvetél.

Én azt tapasztaltam, hogy a tehén legkönnyebben az 5-ik és 7-ik vemhességi hónapban vetélhet el, hogy miért, annak talán élettani alapja van.

Ha az igában munka közben eső, havazás éri, mihelyt istállóba visszük, szalmával szárazra kell azt törölni, hogy meg ne hűljön; ugyanis a szőr közt levő víz elpárologtatása oly sok meleget von el a testtől, a mely lehűtheti a hasat, a méhet is és a tehén igen könnyen elvetél. A hasas tehén takarmányozására gondunk legyen, nyáron akár legel, akár istállón van, rendszeren jól van táplálva, de télen is jól kell ám gondozni, a szalma és tengeriszár mellett adni kell annak jó szénát is, mert a szalmafelekből igen sokat kell ennie, míg jól lakik és míg egyfelől mincs is annak elég tápereje de igen nagy helyet foglal el, a beleket előre nyomja és nem lehet azt akármilyen takarmánnyal teltömni. Óvni kell a penészes, poros takarmányoktól, fagyos répát ne etessünk vele, valamint óvni kell, hogy az itatóvályukban jég ne legyen, a jó gazda minden itatás után kiereszti a vályuból a megmaradt vizet, hogy az oda ne fagyjon. Ha semmi káros behatás nem éri a tehenet, akkor az 9 hónapig, vagyis 275—286 napig hordja terhét, a mely idő elteltevel legtöbb esetben elég könnyen megellik.

A. B.

Egy jó műtrágyaszóró gép.

A műtrágyaszóró gépek szerkezetét sokféle módon iparkodtak jól megoldani, de oly szerkezetet, mely mindennemű műtrágyát egyaránt jól és egyenletesen szórjon, alig tudtak előállítani. A műtrágyák szórása, ameddig azok teljesen szárazak és porrá őrölve jutnak valamely műtrágyaszóró gépbe, egyáltalán nem nehéz dolog. Akármelyik műtrágyaszóró gép jól működik ilyen esetben. Külömbőség köztük legfeljebb a szórás pontosságában vagy az elosztás egyenletességében fog mutatkozni. Mihelyt azonban az elszorandó műtrágya valami oknál fogva átmedvedett, összeállott esomókká, az eddig használt műtrágyaszóró-gépeknek majdnem mindegyike, de különösen a kavarós szórószerkezettel bírók, felmondták a szolgálatot vagy legalább is nagyon tökéletlen munkát végeztek. A átmedvedett, összeesomósodott műtrágyát a forgó kavarókarok vagy hengerek el-mázolták, péppé gyurták s ha ki is tolták vagy szórták azt a gépből, az rendetlen, egyenetlen mennyiségben, darabokban hullott le, tehát egyenletes elosztásról szó sem lehetett.

Miután a műtrágya-félék, különösen a chilisalétrom és a szuperfoszfát könnyen átnyirkosodnak, a jó és használható műtrágyaszóró gépnek úgy kell szerkesztve lenni, hogy a nyirkos műtrágyát is ki tudja szórni. Ez pedig csak úgy lehetséges, hogy a műtrágya önsúlyánál fogva szabadon esik a szórószerkezetre, mely azt se nem kavarja, se nem dörzsöli, hanem egyszerűen csak kiszállítja minden szorítás vagy nyomás nélkül a szórószekrényből és szabadon hullatja le.

A képen is bemutatott trágyaszóró gép ezen előnyöket mind egyesíti. A trágyát ujjas láncz szórja a nyíláson ki egyenletesen. Megrendelhető a gép Propper Samu gépgyárában, V., Váczi-körut 52.

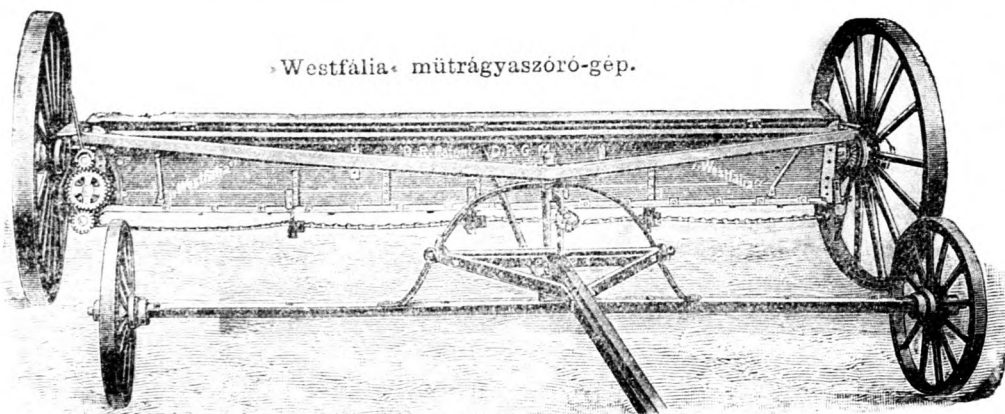
Sörárpa.

Gazdáinknak manapság sörárpa a jelszava s a jó minőségű árpa-üzlet körülbelül az egyetlen, a mely az általános hanyatlástól, melyben gabonakereskedelmünk szenved, ment marad.

Nézzük először, melyek a sörgyáros kívánságai, hogy aztán megbeszélhessük azokat a tényezőket, a melyekkel a jó sörárpa termesztése elérhető.

A sörgyáros erélyesen, egyenletesen és magas százalékban csirázó árpát keres, továbbá olyant, mely nagyszázalék kivonat-anyagot szolgáltat, de amely a sört nem festi meg s a malátaszérűn nem szolgáltat okot a penészképződésre.

Hogy a felsorolt kívánalmaknak megfelelő árpánk teremjen, függ először az éghajlattól, még inkább az illető évszak időjárási viszonyaitól. Hanem azért

»Westfalia» műtrágyaszóró-gép.

mindenkor — habár az időjárás a főtényező — a művelési mód által oly jelentékeny befolyást gyakorolhatunk az árpa minőségére, hogy egy jó gazdának mindég jobb árpája lesz mint ugyanazon a talajon és klíma alatt gazdálkodó rossz gazdának.

Az árpatermelés több tudnivalóit az alábbiakban soroljuk fel. Tulkött szívós és hideg agyagtalajon ne termeljünk árpát. Friss istállótrágyázást ne adjunk az árpa alá, pedig ez nálunk igen gyakran megtörténik: különösen pedig akkor lesz hiba frissen trágyázott talajba árpát vetni, ha a trágya csak tavasszal lett leszántva, mert akkor egész biztosra vehető, hogy az árpa üveges, vastaghéjú sötétszínű és ezenfelül csaknem mindig kétérésű is lesz. Ismeretes legyen, hogy a finom árpa a legrosszabb eredményt szalmás termények után ad, pedig legjobban burgonya és répa után sikerül.

Az árpa minden talajnemnél megkívánja a gyommentes talajt, a savanyu talajokat nem szereti; jó talaj előkészítést és jó trágyaerőt kíván. A műtrágyázást meghálálja, a foszfortrágyák különösen akkor válnak be, ha ez az elővetemény alá adatott és az árpának inkább csak az utóhatást kell értékesíteni. Igen fontos a vetőmag mennyiségének megszabása is; e tekintetben a leghivatottabb szakférfiak véleménye is igen eltér egymástól, míg némelyek lehetőleg széles sortávolsággal ritkább vetést ajánlanak, addig mások ennek éppen az ellenkezőjét hangoztatják, vagyis a lehető legsűrűbb vetést. Nálunk, magyaroknál, sűrűbb vetés jobban beválik.

Ne felejtjük el végül, hogy a legfinomabb sör-árpák a Chevalier- és az Imperial-árpák származékai-ból lesznek.

Sövénycsemeték.

Eleven kerítés létesítésére, házak, gyümölcs- és szőlőkertek, udvarok bekerítésére, szántóföldek határolására, töltések megerősítésére stb.

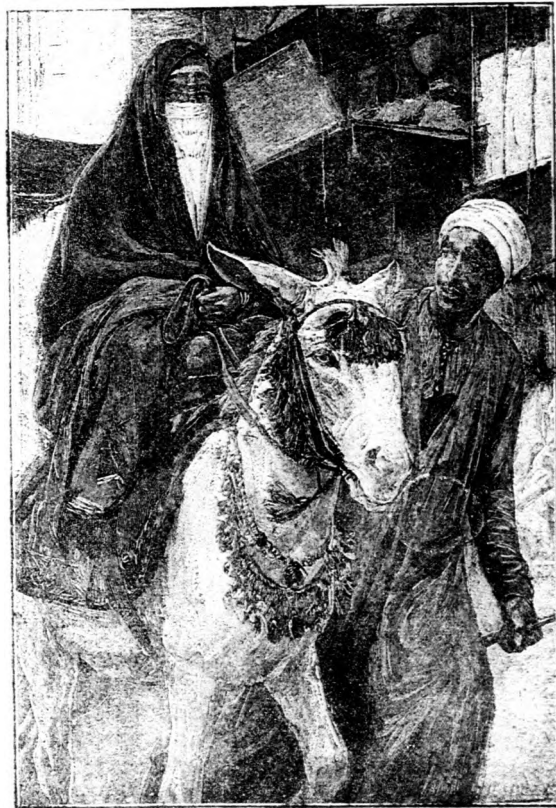
A sövénycsemetéknek hivatlan emberek és állatok elleni védelem céljából való ültetése felette czélszerű és mindenki által mentől előbb fogantatandó. Egy eleven sövény, eleven kerítés kétségkívül védelmiül szolgál, további költség nélkül számtalan évig tart és a környéknek életet, a tájnak pedig szebb képet ad; az évi vagy 2 évi fahulladék pedig felhasználható. Mindig magról nevelt és iskolázott csemeték ültetendők, melyek nem eresztenek mellékhatásokat, mint azt a vadon ázott hajtások teszik. Sövényül sokféle faneműeket használunk, u. m.: akác, gleditschia, maclura, myrabolán, mahaleb, jávor, vadrózsa, galagonya, borbolya-sóskacserje és somfát, de minden helyre nem mind alkalmasak. A legjobb és nálunk leghasználtabb faj az akác és gleditschia, újabb időkben a maclura, melyek tulajdonképpen a legjobb és legszebb kerítéseket képezik, de jó a török mahaleb meg, mely a szagos pipaszárakat szolgáltatja és a myrabolán szilva is, mely utóbbi némelykor a hernyók falánkságától igen sokat szenved, de sok gyümölcsöt hoz, melyekből jó pálinka égethető és Franciaországban nagyon tenyésztetik. A galagonya ugyan a legszebb sövénycsemetéknek egyike, de csak északi tájakra, mint Schlesswig-Hohlstein, Dánia stb., hol általánosan tenyésztetik. Magyarország részére nem alkalmas, mert a hernyók petéinek fészke lesz, miért is annak ültetését kerülni kell. Borbolya-sóskacserjét nem sza-

bad gabonaföldekre kiültetni, mivel azon nagyon könnyen rozsdá képződik, míg a többi fajok minálunk nagyon lassan fejlődnek. Az első helyen említett faneműek, a maclura, akác és gleditschia tehát a legjobbak.

Az ültetés őszszel vagy tavasszal történik mélyen ázott talajban.

Bekerítésre 2 sorban 5 darab ültetendő folyó méterenként, így tehát 10 darab; közönséges kerítésre elegendő egy sorban folyóméterenként 6—8 darab csemetét ültetni, melyek 3 szemre visszanyesve az első évben tisztán tartandók és néhányszor megkapálándók. A második év tavaszán az ültetvények még egyszer jól visszanyesendők, úgy, hogy csak 30—40 cmt. magas maradjon, a harmadik évben 50 cmt. magasságra s így tovább. A minden évi téli vagy tavaszi nyesés elősegíti a tömött növést, fiatalítja a régiebb ültetvényeket és azt szorosan együtt tartja. A magnak állandó helyre való vetése kevésbé ajánlható és nem olesőbb, mivel a fiatal csemeték az első évben gondos ápolást és tisztántartást igényelnek és azokból sohasem lesz oly szép egyenlő sövény, mint az átültetett csemetékből. Jobb ha a magot kertben ágyba vetjük, a csemetéket ott 2 éven át állani hagyjuk és csak azután ültetjük ki; még jobb azonban az egyéves csemetéket kertben, sűrűen egymás mellé, és csak a második évben a kijelölt állandó helyre kiültetni.

•Göbéságok• kaczagtató székely históriák és elbeszélések. Ezt az érdekes és mulatságos könyvet a „Független Ujság“ előfizetői kedvezményes áron: 2 korona helyett, csak egy koronaért és 20 fillér postai díjért rendelhetik meg az írónál. Legezészerűbb az 1 kor. 20 fillért utalványon beküldeni Péterfy Tamás. IX. Budapest. Köztelek czimre.

Háremhölgy sétalovaglása.

* * * * *

• MULATTATÓ •

* * * * *

A költő bucsuja.

*Bucsut veszek már házi gazdám!
Ölelj meg, áldó csókok add rám!
Talán soká is ültem terhedül . . .
Kenyered, izes sód, mézes borod —
Ne vond felhőkbe érte homlokod: —
Dicséretét nem halmozom felül . . .*

*Nem vendéglátásol kicsinylem. —
Hiszen szakadni, cálni innen
Kamrád, pinczédtől, soknak but okoz:
S ha, annyi tál közt étlen, szomjasan
Maradtam, oh, és nem csupán magam: —
Oka pinczéred, szolgálád, dalnokod . . .*

*Tán az se, az se! — végén ültem
Dus asztalodnak, elmerülten
Vendégeid nagy, jó étvágyain: —
S tányéromat, s az izes falatot
Elkapta kéz, más uj, ürest adott, —
Nem mozgattám, mint kellett ajkaim.*

*S étékfogód, hogy körbe járt, kelt:
Nem vette észre a sugást, jelt, —
S köntöse szárnyát kapva fogdosák, —
S bár mutogattam: serlegem üres!
Pohárnokod se vetett rám ügyet . . .
S most, perczem eljött, mennem kell tovább.*

*Légy boldog jó Föld, édes gazdám!
Ölelj, — utolsó csókok add rám!
Kapál, nyihog, fú a halál lova:
Vár, hogy ragadjon mélységek között
Oda, hol áll a végtelen, örök
Élet sugárzó csillag csarnoka . . .*

Petrus Jenő.

Két tűz közt.

Elbeszélés. Irta V. Gaál Karolin.
(Vége.)

Másnap estig se jött haza Péter. Megtörtént
eféle máskor is, ha a tanyán sok dolog volt.
Késő este Kádár Mátyás gazda, a szomszéd-
ból át jött.
Mindkét asszony font, már vaesora után voltak.
A gyermekek aludtak.
— Adjon isten jó estét komámasszony. Köszönt
a szomszéd.
— Adjon isten komámnak is. Ej be rég volt
nálunk. Kerüljön hát beljebb. Üljön le nálunk!
— Le is ülök, elfáradtam a széna behordás-
ban. Hát Péter keresztfiam csakugyan nincs itthon?

— Miért csakugyan? Hisz ha ott künn dolga
van. A gabonát hordatja hombárokba!
— Igen ám, de kinek a hombárjába lellem
adta!?

— Hogy érti komámuram?
— Hát csak úgy, hogy Péter ösém hetven
zsák buzát adott el ma reggel Mózes buzakereske-
dőknek! Szépen el is vitte.

— Mi a lelke?! Micsoda dolog ez? Rémülten
kiáltott fel az öreg nő, elejtve orsóját.

Kati is megdöbbsent.

— Én nem biztam meg a fiamat, hogy eladja
a buzát?!

— Biz az úgy van pedig. Én is mondtam neki,
mert hisz tanyaszomszédok vagyunk, s láttam mi
történik . . . Kár még azt a buzát eladni! . . . Erre
azt felelte nevetve: Kell ám a pénz keresztapám! . .
Nohát tovább nem is szóltam. De még is kíváncsi-
ság hozott ide, mert észrevettem, hogy Péter ke-
resztfiam kissé ittas volt, a mi szokatlan volt
előttem! . . .

— Ittas volt az én uram? Kérdezte Kati. Iste-
nem, még baj éri odakünn.

— Mielőtt küldöm a Ferkó mindenest a tanyára,
hivja haza Pétert. Mondta az öreg nő és kisietett

— Hivathatja azt! Mondta lassan a szomszéd
és Katihoz lépett. Hugomasszony, meg ne ijedjen,
én Pétertől izenetet hoztam magának, és ezt a szép
ötvenest. Egy szót se erről anyósának! Péter meg
se áll Amerikáig, Szabó Gergely is vele megy. Péter
megunta az itthoni zürzavart, asszonyi torzsalkodá-
sokat. Azt izente, inkább kivándorol, mint itthon
felakassza magát! . . . Hugomasszonnak az legyen
a teendője, tőrjön a gyermekeiért anyósának. Ő
vele majd külön beszéllek . . . Pétert ma délután
négyórakor már elvitte a vonat . . . Azt izente maga
sem tudja, vissza hozza-e bánata vagy nem! . . .

E hirre azután Kati menyecske majd megőrült.
Az öreg asszony sokáig nem hitte el, hogy a
fia ezt tette volna ő vele, de mikor a holnapok
évekké változtak, s Péterről sem hir, sem ő maga
nem jött: akkor megtörte a bánat anyai szívét, s
elfelejtett *pörlekedni*. Menyének átadta a háztartás
vezetését, s most kegyesen sűrűn járt templomba,
fiáért buzgón imázni.

Már szerette Katit, s gyermekeit anyai szere-
tettel. Soha egy haragos szó nem lett váltva a ház-
nál, mert Kati úgy tett, a hogy férje tanácsolta,
mikor oda akart felelni anyósának: vizet vett szá-
jába, hogy ne tudjon beszélni . . .

Igy telt el három év. Következett a karácsonyi
ünnepek.

Az öreg asszonyság teljes odaadással vett aján-
dékot unokáinak s menyének.

Diszes karácsonyfa állt a fehérabrosszal lete-
ritett asztalon; meg hívta vaesorára komáját s komá-
asszonyát is.

Gyönyörködött unokáinak örömeiben, de fájó
szívvel felsóhajtott:

— Oh nagyisten, hol van a mi Péterünk, él-e
még, vagy már meghalt!? Harmadik karácsony ez,
mióta nem volt köztünk, s oly keserűségbe taszi-
totta anyját.

E pillanatban Sári a cseléd leány, s Ferkó
mindenes legény felkiáltott a konyhában, hol va-
esoráztak, — a zaj után felnyilt az ajtó, s előttük
állt a napbarnított arezu, edzett termotü Péter.

Volt ekkor sikoltás, jajgatás, örömsírás.

Majd szétszedték ölelgetésükkel. A gyermekek felkuszta karjaiba és úgy kiáltották: Apa itthon!

E boldog karácsonyt teljes örömmel élvezték. Elmesélte Péter hol és hogy élt eltűnése óta.

A hajó melyen mentek, elsüllyedt egy iszonyu vihar alkalmával. Ő és társa a habok martalékául lettek kitéve, még erjök elvesztése előtt egy kisebb hajó felvette őket.

Csak később tudták meg, hogy tengeri kalóz-hajóra jutottak.

Bele kellett nyugodni sorsunkba. A hajó egy szigetnél kötött ki, hol emberi lényt nem láttak, de épp azért egy barlangban volt elrejtve a kalózok temérdek kincse. Értékes edények, ruha, selyem, bársony és szőnyegfélék.

A hajó elment ismét, hogy azután újra rakodva a szigetre jöjjenek.

Egyszer Pétert és társát ott hagyták, hogy örök legyenek, a legközelebbi visszatérésig.

Az megis történt. Ekkor felszedték ottani kincseiket, s elhajóztak, úgy elszökve, hogy a két magyart otthagyták kevés élelemmel.

Péter kitalálta, hogy ott el kell veszniök, a rablók terve szerint. — De pár hét múlva egy hajó észrevette őket, és ők oda usztak, nagy keservesen. Felvette őket a kapitány, s Hamburgnál kiszállította, mert a hajóján nem volt rájuk szükség.

Igy meg lett akadályozva az Amerikába menés. Nem volt egy fillér pénzük sem, kétségbeesve bolyongtak a tengerparton, a mint magyar földijökre találtak: azonnal segítve lett rajtuk, zsákhordóknak szerezte be őket, s így mult el tőlök egy év.

Akkor összerakott pénzükön mindketten csakugyan kimentek Amerikába. Ott Péter egy gépgyárba kapott napi munkát, New-Yorkban, barátja pedig egy laboratóriumban lett felfogadva szolgának, de szegény ott mellbetegséget kapott s három hó múlva meg is halt.

Péter kihuzott még egy évet, de már felébredt benne a honvágy.

Éhezett, szomjazott, de pénzét összegyűjtögette a hazautazásra, mi végre teljesült.

Visszafelé útjában sokkal jobban kinozta lelkiismerete, mint mikor elment. Akkor megakarta boszulni az anyját s feleségét, hogy nem akart engedni egyik a másiknak. Hitte, hogy ha ő nem lesz köztük többé, majd kibékülnek s szeretni fogják egymást!

Ebben nem is csalódott Péter. Ha fel nem ébredt volna honvágya, soha se jött volna vissza, de már nem volt nyugta és éjjel-nappal arra gondolt, hogy hazájába tér vissza.

A két asszony öröme határtalan lett. Négy, öt falu teli lett a hirrel, hogy Péter haza jött.

Ettől fogva az öreg asszony átadta az egész vagyont a fiataloknak. Ő maga kényelmesen élte le hátralévő pár évét, s meg is siratta a menyé, igaz fájdalom könnyeivel mikor meghalt.

Péter most gazdag ember a szor-

galmas munkásság által, és fiait derék honpolgárokká iparkodik nevelni.

Sokszor mondja nekik: Fiaim, még a legnagyobb szenvedés idején se jusson eszetekbe, elhagyni az édes hazát! . . . Rövid ott künn az olyan ember életöröme, kinek itthon sirdogáló neje, s árvái busulnak miatta! . . .

Teljesítsétek családi és polgári kötelességeiteket, és szeressétek szülőföldetek levegőjét, vizét és kedves földjét! . . . Így bizonytal Istén áldása lesz rajtatok egész életen át.

Képeinkhez.

Boszorkányüldözés a középkorban. Mi azt hiszünk, hogy csak öregasszony lehetett boszorkány, pedig azok között az ördögös mesterséget folytató boszorkányok között akadtak sokan fiatalok, szépek. Sőt ezek értették a megrontást igazán! Képünkön egy ilyen szép boszorkányt lát az olvasó, a mint megégetésre előkészítve felkötötték a szerencsétlent. A nép boszusan fenyegeti a tehetetlen elíteltet. Vannak szánakozói is, de ebből kevés akad.

Háremhölgy sétalovaglása. Keleten, hol az asszonyféle árucikkét képez csupán, a hölgyeket sétálni se engedik egymagukban, mert drága portéka, pénzbe kerül. A háremhölgy számárháton megy lovagolni, de a szamarat már férfi vezeti. Különös világ ez a keleti földdarab az ő csodás lakóival. Ebből az érdekes életből mutatja be képünk a sétalovagló háremhölgyet.

Bölcények és farkasok haláltusája.

Bölény és farkasok haláltusája. Fenn, északon vannak még bölények. Nálunk csak a hirt maradt ennek a hatalmas állatfajnak. A Kaukázus rengetegekben él még a bölény egynehány példánya, de már ott is kevés. Ezt a hatalmas állatot mutatja be képünk, amint a farkasesordával összetűz. Rémesen foly a harez, de a hatalmas állat mégis veszni fog, mert sok lud: disznót győz, sok farkas: bölényt öl. A százakra menő farkasesorda végre megöli az óriást. Képünk a haláltusát igen érdekesen mutatja be.

A d o m á k.

Erettségi után. Diák: Édes anyám, én most felmegyek Budapestre az egyetemre.

Anya: Jó, fiam. Csak ne igyál sokat.

Ki? Biró: Hát nem volt ott senki, amikor a vádlott magát pofonította?

Panaszos: De igen.

Biró: Ki?

Panaszos: Hát én!

Betűrejtvény.

— Ifj. Barankovics Istvántól.

ü ü u u
ü ü Köd u u
ü ü u u

A megfejtéseket legezészerűbb levelező-lapon beküldeni. A megfejtők között egy regénykötetet fogunk kisorsolni. Megfejtési határidő 1902. december hó 14.

A „Független Újság” 48. számában közölt talány megfejtése

Hárs 10 ül = 160 kor.
Bükk 14 > = 280 >
Cser 20 > = 360 >
A > = 800 >

Helyesen fejtették meg: Csiszár Katicza, Pestaloty Ilonka, Joó Mariska, özv. Léway Ferenczné, Berta József, Gubranszki Sándor, Békés György, Fodor Sámuel, Markó Imre, Slárku István, Beke József, Györy Odón, Harsányi István, Tóth Pál, ifj. Szathmáry Sándor, Bakonyi István, László Endre, Pál Ferencz, Kiss Sándor.

A sorshuzárnál Tóth Pál (Remete) neve jött ki elsőnek, kinek a kitűzött jutalomdíj gyanánt Rákosi Viktor »Korhadt fakeresztek« című kötetét küldöttük meg.

• LEVELES SZEKRÉNY •

Magyaródi Imrénének. A regényt elküldöttük. Rendszeren a lap megjelenése után szoktuk a nyereményt küldeni, azért nem érkezett egyszerre a lappal. — **Barankovics István** urnak. Köszönjük. Amint láthatja, bevált. Üdvözlét. — **Kiss Sándor** urnak. Ügyvédünk a következőket feleli kérdésére: Birtokát mindenkinek jogában áll bekeríteni és a kerítést a birtok határvonalán felállítani. A szomszéd jogos panaszt csak akkor tehet, ha a kerítéssel az ő birtokából foglalás történt, vagy ha a vizek természetes lefolyásában, vagy hasonló dolgokban a kerítés káros hatásokat okoz. — **Gy. Cs. K. 1. kérdésre:** ha az elnök alá nem írta, nem jogerős a határozat. **2. kérdésre:** A plébánosnak a törvény értelmében joga van a szolgálmanyokhoz és azokat végezni kötelesek. **3. kérdésre:** Forduljon bizalmasan az anyakönyvvezetőhöz, aki megmondja, hogy mely törvények szólnak e tárgyhoz. Azokat aztán minden könyvkereskedésben megrendelheti. Egynek a címét itt adjuk (Vass József könyvkereskedése Budapest. VII., Er-

zsébet-körút 38.) **4. kérdésre:** A jelenlegi elnök beleegyezése nélkül nem hívhatnak össze gyűlést. Végre: mi előfizetőinknek mindenkor tiszta jó szívet adunk tanácsot ügyes-bajos dolgaiban. — **Komlik József** urnak. Az árva-gyermek menedékházban való felvételét kérik az alispánhoz benyújtott, de a belügyminisztériumhoz címzett kérvénybe. Vagyis a kérvényt írják a belügyminisztériumhoz és nyujtsák be az alispán urhoz felterjesztés végett. **Fekete Antal** urnak. Magánintézet vagyoni állását mi nem tudhatjuk. Ajánlanók, hogy ügyvédhez forduljon, de az is hasztalan, ha a bank bukófelben van. Csak a költséget szaporítaná és ráfizetne a betett és elveszett pénzére. Ezért kardoskodunk mi a falusi hitelszövetkezet mellett. Akkor, ha a saját filléereiket a falubeliek kezelésére bíznák, nem eshetnek meg efféle, mert ott valamennyien együtt és egy valamennyiért felelős. Aki e sorokat írja, igen érzékenyen, tapasztalásból ismeri az erdővidéki takarékpénztári viszonyokat. Azok ölték meg a gazdákat kölesönökkel és most aztán a betevőket is megrövidítik. Így jár a nép, ha nem bír a saját esze után, a saját lábán járni. A dologban változtatni, segíteni nem tudunk, mert nem lehet. Pert sem ajánlunk, mert Fekete ur huzza a rövidet. Nincs más tanácsunk, minthogy szépszerével igyekezzék a veszendő pénzeeskéjét vissza kapni, ha nem sikerül, tekintse elveszettnek és „meglett káron ne bánkódj”. mert az kétszeres veszteség. Üdvözlét — **Sorsjegyekről.** Molnár Vendel Nagy János, Gyombola István, Slárku István, Sándor Mihály uraknak. Sorsjegyeik nem huzattak ki.

A „Független Újság” szerkesztésére felügyel:

RUBINEK GYULA, országgyűlési képviselő,

a Gazdasági Egyesültek Országos Szövetségének titkára.

Budapesti piaci árak.

Budapest, 1902. november 29-én.

Áruba. (Árak métermázsánként értendők.) **Buza** 14:20—15:40 **K. Rozs** 11:90 **K-tól** 13:50 **K-ig. Árpa** 11:80 **K-tól** 12:20 **K-ig.** jobb minőségű 12:40 **K-tól** 15:80 **K-ig. Zab** 12:40 **K. Tengeri** 11:80 **K. László ára** 100 kg-ként.

Sz.	0	1	2	3	4	5	6	7	8
K	28:00	27:00	26:00	25:40	24:80	24:40	23:00	21:00	13:20

Buzakörpa finom 9:00 **K.** durva 9:20 **K.**

Egyéb magvak mák 25—28 **K** 1 q., **bab** fehér nagyszemű 16—40 **K.** aprószemű 24—32 **K.** tarka 20—20:00 **K.** **lenese** 28—43 **Jorsó** héjas 28—32 **K.** **lóhere** 46—56 **K.** **lucerna** 64—66 **K.** **baltaczim** 26:00—28:50 **K.**

Takarmányvásár. Réti széna 580—790 fillér, muhar 700—790 fillér, zsupszalma 340—390 fillér, aloraszalma 260—290 fillér.

Juhvásár. Belföldi hizalt úrú 35—40 **K.**

Sertésvásár. Elsőrendű 320—380 **kg.** nehéz 114—116 fillér, 260—280 **kg.-mos** 113—114 fillér, öreg 300 **kg.-on** tul 106—108 fillér, szerb 111—118 fillér.

Muhavásár. Következő árak jegyeztettek: Hizott magyar ökör jobb minőségű 66—73—, középminőségű 52—64—, alárendelt minőségű magyar ökör 48—50—, jobb minőségű magyar és tarka tehén 42—60:00, magyar tehén középminőségű 44—68:00, alárendelt minőségű magyar és tarka tehén 44—58:00, szerbiai ökör jobb minőségű 50—65—, kivitel —, középminőségű 34—38—, szerbiai bika 46—67—, szerbiai bivaly 30—50—, kiv. 50— koronáig métermázsánként élsúlyban élő borju 80—108 **K.**

Budapesti központi vásárcsarnok árai.

Baromfivásár. Tyúk páronként 2:40—2:80 **K.** csirke 1:10—1:70 **K.** kappan hizott 3:00 **K.**—7:20 **K.** Rucza 2:60—3:00 **K.** Lud sovány 4—8 **K.** Pulyka sovány 4:40—4:60 **K.**

Tojás alföldi 72—74 **K.** erdélyi 56—58 **K.** ládánként. Tea. tojás 100 drb 4:40—4:80 **K.**

Tejtermékek. Teavaj 2:40—3:00, tejföl 64—76 fillér literenként, főzövaj 56—80 **K.** tehénturó 16—20 fillér kg-ként.

Zöldség. Sárgarépa 100 kötés **K.** 0:00—0:00 1 q 16:00—17:00 **Petrezselyem** 100 kötés 00—0:00, 1 q 14—18—, zeller 100 drb 1:00—1:60, karalábé 1:40—2:00, vöröshagyma 100 kötés 00—40 drb 6:00 q 6:00—20:60, fohagyma 30—32—, vörösrépa 100 drb 1:60—2:00, fehérrépa, fejeskáposzta 30:00—32:00—, kelkáposzta 100 drb 4:00—8:00, vöröskáposzta 00—00—, fejesaláta 6:00—1:00, kötött saláta 0:00—0:00, burgonya rózsa 1 q 10:40—11:60, sárga 10:40—16:80.

— 1901. évi forgalom 26,000 bál. —

**Felhívjuk
a t. cz. gazdaközönség
figyelmét
a budapesti
gyapju-aukceziókra**

melyek az év folyamán löbb sorozatban, nevezetesen
juliust és szeptember hónapokban tartatnak meg

Az aukceziókra felküldött és „Gyapjuárverési vállalat Budape-
pest, Dunaparti teherpályaudvar” címzett gyapjuküldemények
a M. Á. V. összes vonalain tetemes díjkedvezményben,
valamint ingyen raktározásban részesülnek. Bejelentéseket
elfogad és mindennemű felvilágosítással szolgál:

Gyapjuárverési vállalat

HELLER M. S Társa

Budapest, V., Erzsébet-tér 13. sz.

A ki birtokára
jelzálog-kölcsönt

akar felvenni, forduljon bizalommal

a Kisbirtokosok Országos Földhitelintézetéhez

Budapest, V. ker., Géza-utca 2. szám. (Saját házi).

Az intézet e nyarint ad nagy és kis jelzálogos kölcsönöket, **fércélja**
azonban, hogy a **közép- és kisbirtokosokon** segítsen. Ezért
kölcsönöket már 300 koronától kezdve ad.

A ki súlyos kamatot fizet tartozása után, az intézet olcsó kölcsön-
nével segíthet terében. Az előző hitelezőket az intézet a kölcsönből
fizeti ki a mérsékelt díjért minden, a kölcsönkörüli teendőt ellát.

Kölcsönök a földbirtok fele értékéig 15, 22, 25, 33¹/₂, 34 vagy 50
évi törlesztésre engedélyeztetnek.

Ha az adós pontosan fizet, az intézet a kölcsönt fel nem mondhatja,
az adós azonban tartozását akár egészben, akár részben bármikor
minden díj nélkül visszafizetheti.

Az intézet jelenleg 5%-os és 4¹/₂%-os záloglevél kölcsönöket ad s
5%-os kölcsönök minden levonás nélkül

készpénzben

fiztetnek ki.

A kinek kölcsönre van szüksége, forduljon bizalom-
mal az intézethez, mely egyszerű levélre bárkinek szí-
vesen ad felvilágosítást.

105918. II 2. a. szám.

Hirdetmény.

A mezőhegyesi nagy, kir. ménesbirtok 1903. évi

**750 métermázsa és a bukinpalánkai csikótelep
120 métermázsa pörkölt szalona-szükségletének**

biztosítása czéljából

1902. évi december hó 19-én d. e. 10 órakor

Mezőhegyesen a ménesbirtok igazgatóság hivatalos helyiségében zárt írásbeli ajánlatok útján nyilvános versenytárgyalás fog tartatni.

Az 1 koronás bélyeggel ellátott és 5% készpénz, vagy óvadékképes értékpa-
pirból álló óvadékkal felszerelt ajánlatok fent jelzett határidőig a ménesbirtok
igazgatóságánál Mezőhegyesen nyújtsák be. Ugyanott a szállítási részletes feltételek
is megtekinthetők.

BUDAPESTEN, 1902. évi november hó 26-án.

M. kir. földmivelésügyi minister.

Gőzekéket, Gőz-utihengereket

és

Gőz-utimozdonyokat

a legökéletesebb szerkezettel a legolcsóbb árak mellett szállít

John Fowler & Co.

Telefon 92-50. Budapest-Kelenföld, a vasútállomással szemben,

hol is épített új telepükön gőzeke szerkezeteiről tárlatot rendeztek be. Ugyanott természetesen berendezett tartalékrész raktárt és javítóműhelyt tartanak fenn.

Közlekedés vasúton és utamon vasúton

Gazdák Biztosító Szövetkezete

BUDAPEST, VIII. Baross-utca 10. sz. II. em.

az Országos Magyar Gazdasági Egyesület
egy is mint a

Gazdasági Egyesületek Országos Szövetsége
Alakult 1900. Erkölesei támogatásával Alakult 1900.

Biztosítási alap:

Kormány hozzájárulással	400.000.— kor.
Alapítványok	1.268.080.— kor.
Tartalékok	111.953.60 kor.
Összesen	1.770.133.60 kor.

Első évi fölösleg 90.349.— kor.

Biztosításokat elfogad tűz- és jégkár ellen, ugyszintén az ember életére különféle módozatok szerint.

Az üzleteredményben a biztosított tagok díjarányukban részesülnek és az 1901. évi üzletfeleslegből úgy a tűz- mint a jégkár ellen biztosítva volt tagok 4%-os díjvisszatérítést nyernek.

Biztosítási ajánlatok benyújthatók közvetlenül vagy a képviselők közvetítésével. Nyomatvánnyal és felvilágosítással minden irányban készséggel szolgál az igazgatóság.

Alfa-Separator Részv.-Társaság

BUDAPESTEN

Iroda: V., BATHORY-UTCZA 4.

Gyártelep: VI., PETNEHÁZY-UTCZA 8-10.

Tejgazdasági gépgyár

Tejgazdasági eszközök és gépek gyártása.

Tejszövetkezetek és tejelepek berendezése.

Arjegyzékek, tervek és költségvetések díjmentesen.

Alfa Laval Separatoraival eddig több mint 500 első díjat nyertek. — Évi gyártás körülbelül 45000 darab.

KURCZ LIPÓT ÉS TÁRSA

photocinkografiai műintézete

Budapest, VIII., Szentkirályi-u. 13.

KÉSZIT:

mindennemű nyomtatványhoz szükséges

CLICHÉKET

Chemigrafia, chromotypia, photo- (auto)-typia, fametszet stb. útján. Terképek, tervzetek, alaprajzok photolithografialag legszebben, legolcsóbban sokszorosítottak

Vidéki megrendelések pontosan és jutányosan eszközöltetnek.

SZUPERFOSZFÁTOT,

Stassfurti kainitot szavatolt 12,4% tiszta káli = 23-24% kénsavas káli tartalommal,

Stassfurti kálitrágyasót szavatolt 40% tiszta káli = 74-76% kénsavas káli tartalommal,

Kovasavas-kálit (dohánytrágyázásra) továbbá mindennemű egyéb

Műtrágyaféléket, azonkívül Rézgáliczot (98-99%) elismert kitűnő minőségben szállít a

„Hungária” műtrágya, kénsav- és vegyi-ipar részvénytársaság

BUDAPEST, V., FÜRDŐ-UTCZA 8.